

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Pavla Molka a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **Ing. J. B.**, zast. JUDr. Jiřím Fílou, advokátem se sídlem Závodní 391/96, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2/2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2019, č. j. MHMP 945350/2019, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) K. D., II) Mgr. L. B., III) J. V.**, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2022, č. j. 5 A 100/2019 - 183, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Úřad městské části Praha 5 (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 8. 1. 2019, č. j. MCO5 3353/2019, nařídil žalobci neodkladné odstranění stavby balkonu s lávkou propojující balkon se zahradou ve 2. NP domu č. p. X, k. ú. X, (dále jen „stavba“). Žalovaný následně rozhodnutím uvedeným v záhlaví zamítl žalobcovo odvolání a dané rozhodnutí potvrdil. Žalobce proti rozhodnutí žalovaného podal žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Současně navrhl, aby Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) přiznal kasační stížnosti a rovněž předchozí správní žalobě odkladný účinek, jelikož právní následky rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozsudkem městského soudu by pro něj znamenaly nenahraditelnou újmu. Pokud by byl povinen odstranit danou stavbu již nyní, tak by v případě jeho následného úspěchu ve věci došlo k neúměrnému zásahu do jeho práva vlastnit majetek. Pokud by stavbu odstranil bez vyžádaného doposud neposkytnutého závazného stanoviska místně příslušného památkového úřadu, tak by se vystavil nebezpečí postihu za odstranění stavby nacházející se v ochranné památkové zóně. V souladu se svým sdělením ze dne 14. 5. 2018 provedl opravy stavby tím, že odstranil horní dlažbu, výplně a hurdis stropnice, vložil mezi nosníky ocelový rošt na balkoně i lávce a odstranil výplně zábradlí. Nechal si též zpracovat statický posudek společností Statické posudky s. r. o., dle

kterého bylo statickým výpočtem prokázáno, že nosná konstrukce balkonu nehrozí zřícením. Daná skutečnost byla ověřena dne 16. 6. 2020 kontrolní prohlídkou balkonu, při níž žalovaný konstatoval, že stavba nehrozí zřícením. Odstraněním stavby by došlo ke snížení hodnoty stěžovatelova majetku, neboť by se snížila cena nemovitosti, a to o částku minimálně 1 000 000 Kč, jelikož stavba zvyšuje komfort užívané jednotky. Přiznání odkladného účinku nemůže být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, neboť v současné době nehrozí, že by došlo ke zřícení stavby.

[3] Žalovaný ve vyjádření k návrhu uvedl, že podle § 135 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, nemá odvolání proti rozhodnutí o odstranění stavby odkladný účinek. Tato zásada by nemohla být prolomena ani přiznáním odkladného účinku žaloby proti odvolání. Stěžovatelem navrhovaný postup nemá oporu v zákoně. V daném případě jde o stavbu, která ohrožuje zdraví a životy osob a zvířat, které se pod ní nacházejí. Již pravomocné rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 8. 1. 2018 o zákazu vstupu osob a zvířat pod konstrukci balkonu a do její bezprostřední blízkosti způsobuje poměrně dlouho zásah do práv jiných osob. Současný stav dané stavby je důsledkem dlouhodobého neplnění povinností vlastníka stavby spočívajících v jejím řádném udržování. Havarijní stav stavby je znám již od statického posudku z konce roku 2017 a od vydání rozhodnutí stavebního úřadu o zákazu užívání. Mezi navrženými důkazy není žádný nový důkaz, který by osvědčil, že městský soud tvrzení v žalobě vyhodnotil nesprávně či nedostatečně. Z podkladů pro rozhodnutí o odvolání a z napadeného rozsudku jednoznačně vyplývá, že se daná stavba nachází v krajně havarijním stavu a může ohrožovat ostatní osoby, mezi které patří i osoby zúčastněné na řízení.

[4] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s., přiměřeně aplikovatelného na řízení o kasační stížnosti, se odkladný účinek přizná, 1) jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Dle usnesení NSS ze dne 16. 8. 2017, č. j. 7 As 243/2017 - 24, bodu 8, má odkladný účinek kasační stížnosti *„charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti je prolamována právní moc soudního rozhodnutí, což je zákonem podmíněno splněním stanovených podmínek.“*

[5] Nejvyšší správní soud po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelem dospěl k závěru, že v projednávaném případě nejsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku.

[6] Téměř totožným návrhem na přiznání odkladného účinku se zabýval již městský soud v usnesení ze dne 20. 11. 2020, č. j. 5 A 100/2019 - 170, kterým zamítl v pořadí čtvrtý návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku v projednávané věci. Dospěl k závěru, že újma, která měla stěžovateli hrozit, nebyla nepoměrně větší než újma, která by mohla vzniknout jiným osobám. Daná stavba přímo ohrožuje zdraví a život osob a zvířat a omezuje vlastnická práva jiných osob z důvodu nemožnosti užívat jejich majetek.

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od tohoto závěru odchýlit. Ačkoliv nijak nepopírá důležitost vlastnického práva a jeho ochrany a připouští, že v projednávané věci odstraněním stavby dojde k zásahu do tohoto práva, nemůže opomenout, že oproti němu stojí právo na zdraví a život osob, které využívají prostor přímo pod danou stavbou. K tomu připomíná, že stavební úřad již dne 8. 1. 2018 zakázal užívání stavby a vyzval vlastníky objektu nacházejícího se pod touto stavbou, aby zamezili vstup osob a zvířat pod danou stavbu a do její bezprostřední blízkosti. Kvůli nestabilnímu stavu stavby tak dochází k dlouhodobému zásahu do výše uvedených práv jiných osob. Taktéž dlouhodobě dochází k zásahu do vlastnického práva těchto osob spočívajícímu v zabránění užívání prostor nacházejících se pod danou stavbou. V případě zásahu do výše uvedených práv nelze dospět k závěru, že by právní následky rozsudku městského soudu společně s rozhodnutím žalovaného způsobily stěžovateli nepoměrně větší újmu, než která hrozí jiným osobám. Nejvyšší správní soud proto neshledal naplnění první podmínky dle § 73 odst. 2 s. ř. s. pro přiznání odkladného účinku.

[8] Ani podmínka, že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, není dle NSS naplněna. Dle rozsudku NSS ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS, z povinnosti ústavně konformního výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. vyplývá, že v případě kolize základního práva stěžovatele s veřejným zájmem nepostačí pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, nýbrž je nutné vážit s pomocí testu proporcionality intenzitu hrozícího zásahu do základního práva stěžovatele s intenzitou narušení veřejného zájmu.

[9] Ochranu zdraví a života osob a zvířat, které jsou dotčeny danou stavbou, lze navíc označit i za veřejný zájem, který musí být v projednávané věci chráněn. Již městský soud v usnesení ze dne 12. 9. 2019, č. j. 5 A 100/2019 - 63, jímž zamítl druhý stěžovatelův návrh na přiznání odkladného účinku, provedl v bodě 19. třístupňový test proporcionality, ke kterému konkrétně uvedl: *„Pokud se nyní aplikuje na projednávanou věc žalobcem zmiňovaný třístupňový test proporcionality (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131), není možné dojít k jinému závěru, nežli že přiznání odkladného účinku není možné rovněž pro rozpor s důležitým veřejným zájmem. Okamžitý výkon rozhodnutí totiž umožňuje dosáhnout sledovaného cíle (tj. ochrany zdraví a života osob a zvířat), jedná se přitom o nejšetrnější možné řešení (jak plyne z obsahu správního spisu, a to zejména s ohledem na délku doby, po které se dotčená stavba nachází v havarijním stavu) a jakkoliv okamžitý výkon rozhodnutí představuje zásah do ústavním pořádkem garantovaného vlastnického práva, není tento zásah extrémně disproportionální vzhledem k sledovanému cíli (tj. ochrany zdraví a života osob a zvířat), který přitom rovněž v posledku také směřuje k zachování ústavním pořádkem garantovaných práv (právo na ochranu života a zdraví a vlastnického práva).“* Nejvyšší správní soud neshledal důvod, aby dospěl k opačnému závěru, jelikož stěžovatel ve svém návrhu neprokázal, že by došlo k takové změně skutkových okolností, která by opačný závěr odůvodnila.

[10] V usnesení č. j. 5 A 100/2019 - 170 se městský soud zabýval i statickým posudkem a provedením některých oprav dotčené stavby, na které stěžovatel odkazuje i v nynějším návrhu. V bodě 17. uvedl, že stěžovatel neměl možnost zjednat nápravu jiným způsobem než odstraněním stavby, ale přesto provedl opravy, u kterých není známo, zdali je provedl

svépomocí nebo prostřednictvím profesionálů. Ani NSS nemůže posoudit, jaký vliv měly tvrzené úpravy na bezpečnost dané stavby. Ohledně protokolu o kontrolní prohlídce ze dne 16. 6. 2020 se NSS ztotožňuje se závěrem městského soudu, že z něj nevyplývá, že by v současné době nehrozilo zřícení stavby. Dle protokolu to byl pouze stěžovatel, kdo vyjádřil názor, že nehrozí zřícení stavby a že na ní byly provedeny výše uvedené stavební úpravy. Žalovaný se k této skutečnosti nijak nevyjádřil.

[11] Co se týče hrozící újmy na straně stěžovatele, povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (viz např. usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32, nebo výše citované usnesení č. j. 7 As 243/2017 - 24). Aby soud mohl o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti rozhodnout, musí stěžovatel konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Není zřejmé, z čeho konkrétně usuzuje na snížení ceny nemovitosti v částce minimálně 1 000 000 Kč, obzvláště pokud ničím neprokazuje, že by mělo dojít ke snížení hodnoty samotné jednotky. K tvrzení, že mu v případě odstranění stavby může hrozit postih od památkového úřadu, NSS konstatuje, že ve svém návrhu nedoložil, že by daná stavba měla být jakkoliv památkově chráněna, a samotné posouzení možné památkové ochrany nelze provést v dané fázi soudního řízení.

[12] Nejvyšší správní soud proto odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal (§ 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s.). Tím však nikterak nepředjímá budoucí rozhodnutí o věci samé, kterou se NSS bude zabývat bezodkladně. Na závěr uvádí, že nemohl rozhodovat o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby, jelikož dle § 12 odst. 1 s. ř. s. rozhoduje o kasačních stížnostech a nikoliv o žalobách.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2022

JUDr. Pavel Molek
předseda senátu